

P7_TA(2013)0317

Reforma struktury unijnego sektora bankowego

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lipca 2013 r. w sprawie reformy struktury unijnego sektora bankowego (2013/2021(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 120 Regulaminu,
- uwzględniając dyrektywę 2010/76/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 listopada 2010 r. zmieniającą dyrektywy 2006/48/WE i 2006/49/WE w zakresie wymogów kapitałowych dotyczących portfela handlowego i resekurytyzacji oraz przeglądu nadzorczego polityki wynagrodzeń,
- uwzględniając sprawozdanie grupy ekspertów wysokiego szczebla (HLEG) w sprawie reformy struktury unijnego sektora bankowego z dnia 2 października 2012 r.¹,
- uwzględniając wnioski ze spotkań G-20, które odbyły się w Londynie w 2009 r., w Cannes w 2011 r. oraz w Moskwie w 2013 r.,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/111/WE z dnia 16 września 2009 r. zmieniającą dyrektywy 2006/48/WE, 2006/49/WE i 2007/64/WE w odniesieniu do banków powiązanych z centralnymi instytucjami, niektórych pozycji funduszy własnych, dużych ekspozycji, uzgodnień w zakresie nadzoru oraz zarządzania w sytuacji kryzysowej, a także odpowiednio wniosek z dnia 20 lipca 2011 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie warunków podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (COM(2011)0453) oraz wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (COM(2011)0452),
- uwzględniając wniosek z dnia 6 czerwca 2012 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 77/91/EWG i 82/891/EWG, dyrektywy 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE i 2011/35/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (COM(2012)0280),
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z posiedzenia w dniach 13–14 grudnia 2012 r.,
- uwzględniając zalecenia Rady Stabilności Finansowej z października 2011 r. zatytułowane „Kluczowe właściwości skutecznych systemów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji finansowych” oraz z listopada 2010 r. zatytułowane „Intensywność i skuteczność nadzoru nad instytucjami finansowymi o znaczeniu systemowym”,
- uwzględniając dokument konsultacyjny Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego z listopada 2011 r. zatytułowany „Banki o ogólnoświatowym znaczeniu systemowym:

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/high-level_expert_group/report_en.pdf

metodyka oceny i dodatkowy wymóg w zakresie pokrywania strat”,

- uwzględniając inicjatywy na szczeblu państw członkowskich oraz międzynarodowym na rzecz strukturalnej reformy sektora bankowego, w tym francuską ustawę „Loi de séparation et de régulation des activités bancaires” [ustawę o rozdzieleniu i uregulowaniu działalności banków], niemiecką ustawę „Trennbankengesetz” [ustawę o rozdzielonych bankach], sprawozdanie Niezależnej Komisji ds. Bankowości oraz reformy Vickersa w Wielkiej Brytanii, a także ustawę Volckera w Stanach Zjednoczonych,
 - uwzględniając sprawozdanie Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) z 2012 r. zatytułowane „Dorozumiane gwarancje dla zadłużenia banków: jaki jest stan obecny?”¹ oraz sprawozdanie OECD z 2009 r. zatytułowane „Król jest nagi: potrzeba zapanowania nad działalnością banków”²,;
 - uwzględniając rezolucję z dnia 20 listopada 2012 r. w sprawie równoległego systemu bankowego³,
 - uwzględniając oświadczenie Eurogrupy z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie kryzysu na Cyprze⁴,
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A7-0231/2013),
- A. mając na uwadze, że włącznie z dokapitalizowaniem Northern Rock w roku 2007 od początku kryzysu między rokiem 2008 a końcem roku 2011 do sektora finansowego wpłynęła pomoc państwa w wysokości przekraczającej 1,6 biliona EUR (12,8 % PKB UE), w tym około 1080 mld EUR na gwarancje, 320 mld EUR na środki służące dokapitalizowaniu, 120 mld EUR na środki na rzecz ratowania aktywów oraz 90 mld EUR na środki wsparcia płynności⁵; mając na uwadze, że Komisja nałożyła obowiązek przeprowadzenia gruntownej restrukturyzacji banków otrzymujących pomoc, w tym powstrzymania się od wykonywania niektórych czynności w celu zapewnienia ich rentowności w przyszłości bez dalszego wsparcia środkami publicznymi, a także zminimalizowania zakłócenia konkurencji spowodowanego otrzymaniem dotacji;
- B. mając na uwadze, że wsparcie finansowe pochodzące od państwa prowadzi do gigantycznego wzrostu długu publicznego w państwach członkowskich;
- C. mając na uwadze, że w ciągu pięciu lat od wybuchu światowego kryzysu gospodarczego i finansowego w 2008 r. w gospodarce UE nadal utrzymuje się recesja, a państwa członkowskie udzielają bankom dotacji i dorozumianych gwarancji, częściowo ze względu na nieodpowiednie wdrożenie ram ekonomicznych i fiskalnych;
- D. mając na uwadze, że w swoim sprawozdaniu z roku 2012 OECD oszacowała, że wartość dorozumianych gwarancji państwowych udzielonych bankom państw członkowskich w

¹ <http://www.oecd.org/finance/financial-markets/Implicit-Guarantees-for-bank-debt.pdf>

² <http://www.oecd.org/daf/fin/financial-markets/44357464.pdf>

³ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0427.

⁴ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/136487.pdf

⁵ COM(2012)0778

ramach oszczędności kosztów w roku 2012 wyniosła ok. 100 miliardów USD, przy uwzględnieniu znacznych różnic pomiędzy poszczególnymi bankami i państwami członkowskimi, przy czym największe korzyści uzyskały największe banki, w szczególności będące w trudnej sytuacji, oraz banki z siedzibą w państwach członkowskich o najwyższych ratingach kredytowych; Ponadto w sprawozdaniu tym stwierdzono, że gwarancje zostały rozszerzone na banki sklasyfikowane jako instytucje finansowe o znaczeniu systemowym przy zastosowaniu metodologii opracowanej przez Radę Stabilności Finansowej;

- E. mając na uwadze, że do przyczyn kryzysu finansowego należy zaliczyć niedostateczne europejskie ramy regulacyjne, w tym podejmowanie nadmiernego ryzyka, nadmierne stosowanie dźwigni finansowej, niewystarczające wymogi w odniesieniu do kapitału własnego i w zakresie pokrycia płynności, nadmierny stopień złożoności całego systemu bankowego, nadmierną wielkość sektora bankowego w niewielkich gospodarkach narodowych, brak kontroli i nadzoru, nadmierne rozprzestrzenienie się handlu instrumentami pochodnymi, błędne oceny ratingowe, nieodpowiednie systemy wypłacania nagród oraz nieodpowiednie zarządzanie ryzykiem, do czego w znaczącym stopniu przyczyniły się raczej nadmierne ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami oraz niewystarczający nadzór niż działalność na rynku kapitałowym;
- F. mając na uwadze, że utrata ostrożności przewidzianej w standardach rachunkowości na skutek przyjęcia międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej odgrywała i wciąż odgrywa główną rolę w umożliwianiu bankom sporządzania sprawozdań rachunkowych nie zawsze przedstawiających prawdziwy i rzetelny obraz ich działalności, w szczególności w odniesieniu do MSR 39 dotyczącego tworzenia rezerw na straty kredytowe;
- G. mając na uwadze, że ryzyko finansowe w Europie zostało zwiększone także przez banki komercyjne, które udzielały kredytów w sektorze nieruchomości w oparciu o krótkowzroczne i błędne systemy zarządzania ryzykiem;
- H. mając na uwadze, że według analizy przeprowadzonej przez grupę ekspertów wysokiego szczebla w okresie kryzysu finansowego żaden model biznesowy nie wypadł szczególnie dobrze ani szczególnie źle;
- I. mając na uwadze, że w sektorze finansowym często dochodziło do prywatyzowania zysków, podczas gdy ryzyko i straty były upaństwowione; mając na uwadze, że w społecznej gospodarce rynkowej ryzyko i odpowiedzialność muszą iść w parze;
- J. mając na uwadze, że obecna, wynikająca z kryzysu słabość europejskiego systemu bankowego potwierdza konieczność wzmocnienia konstrukcji europejskiego nadzoru finansowego i zarządzania kryzysowego, w tym przeprowadzenia reform strukturalnych w niektórych bankach, aby zaspokoić szersze potrzeby gospodarki;
- K. mając na uwadze, że banki nie powinny mieć przewagi nad interesem publicznym;
- L. mając na uwadze, że do wyjścia z największego światowego kryzysu finansowego poprzedzającego obecny kryzys przyczyniło się wprowadzenie w 1933 r. w Stanach Zjednoczonych ustawy Glass-Steagall o rozdzieleniu działalności bankowej oraz że po uchynieniu tego aktu w 1999 r. znacznie wzrosły bankowe inwestycje spekulacyjne oraz trudności finansowe;

- M. mając na uwadze, że wiele ważnych inicjatyw unijnych zostało podjętych w celu uniknięcia nowego kryzysu w sektorze bankowym, zwiększenia ochrony podatników i klientów detalicznych oraz stworzenia niezawodnych i zrównoważonych systemów płatności;
- N. mając na uwadze, że z przygotowanej przez Komisję ósmej edycji tablicy wyników dla rynków konsumenckich (opublikowanej w grudniu 2012 r.) jasno wynika, że zaufanie konsumentów do usług bankowych w UE znajduje się na najniższym poziomie w historii;
- O. mając na uwadze, że ostatni pakiet pomocy dla Cypru początkowo obejmował podatek od wszystkich depozytów bankowych, co doprowadziło do nadszarpnięcia zaufania do systemu gwarantowania depozytów w tym kraju;
- P. mając na uwadze, że z badania przeprowadzonego przez Bank Rozrachunków Międzynarodowych wynika, zbyt wielki sektor finansowy może wywierać negatywny wpływ na wzrost wydajności produkcji, kiedy wartość kredytów prywatnych jako miara wielkości sektora finansowego przekracza PKB kraju, zaś względne zatrudnienie w sektorze finansowym rośnie dynamicznie, ponieważ zaczyna on odbierać zasoby ludzkie i finansowe innym obszarom aktywności gospodarczej¹;
- Q. mając na uwadze, że w odniesieniu do kryzysu na Cyprze Eurogrupa potwierdziła zasadę, zgodnie z którą należy zmniejszyć wielkość sektora bankowego w stosunku do PKB państwa członkowskiego, aby rozwiązać kwestię nierówności istniejących w sektorze bankowym oraz wesprzeć stabilność finansową, z której to zasady wynika, że – w przypadku braku znaczących funduszy unijnych na restrukturyzację i uporządkowaną likwidację – zmniejszenie wielkości, stopnia złożoności oraz wzajemnych powiązań między bankami jest korzystne dla stabilności systemowej;
- R. mając na uwadze, że samo rozdzielenie działalności instytucji finansowych na działalność inwestycyjną i detaliczną nie rozwiązuje problemu instytucji finansowych o znaczeniu systemowym oraz kwestii związku pomiędzy funduszem na działania naprawcze i cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji z jednej strony, a równowagą instytucji o znaczeniu systemowym ze względu na kredyty, płatności i depozyty z drugiej strony;
- S. mając na uwadze, że proces transformacji zmierzający do stworzenia bardziej zrównoważonego, mniej systemowego, ale rentownego sektora bankowego wydają się przebiegać różnie w poszczególnych państwach członkowskich;
- T. mając na uwadze, że grupa ekspertów wysokiego szczebla uznała, iż kryzys finansowy dowiódł, że w europejskim sektorze bankowym żaden model biznesowy nie wypadł szczególnie dobrze ani szczególnie źle; mając na uwadze, że w swojej analizie grupa ekspertów wysokiego szczebla ujawniła podejmowanie nadmiernego ryzyka, nierzadko przy dokonywaniu transakcji na wysoce złożonych instrumentach lub przy pożyczkach na zakup nieruchomości bez odpowiedniej ochrony kapitału, a także nadmierne poleganie na krótkoterminowym finansowaniu oraz silne powiązania między instytucjami finansowymi stwarzające wysokie ryzyko systemowe w okresie poprzedzającym kryzys finansowy;
- U. mając na uwadze, że grupa ekspertów wysokiego szczebla podkreśla, że proste określenia,

¹ Reassessing the impact of finance on growth” [„Ponowna ocena wpływu sektora finansowego na wzrost”], Stephen G. Cecchetti i Enisse Kharroubi, Departament Walutowy i Gospodarczy Banku Rozrachunków Międzynarodowych, lipiec 2012: <http://www.bis.org/publ/work381.pdf>

takie jak bankowość detaliczna czy inwestycyjna, nie oddają dokładnego modelu biznesowego banku, jego działalności ani skłonności do podejmowania ryzyka; mając na uwadze, że modele biznesowe są zróżnicowane pod względem kluczowych wskaźników, takich jak wielkość, formy działalności, model zysku, struktura kapitału i finansowania, struktura własnościowa, korporacyjna, a także zakres terytorialny, oraz że z czasem ewoluowały one w istotny sposób;

- V. mając na uwadze, że stało się jasne, iż ryzyko może wynikać zarówno z działalności detalicznej, jak i inwestycyjnej banku;
- W. mając na uwadze, że wniosek Komisji powinien zapewnić istnienie opartego na zasadach podejścia do reform strukturalnych europejskiego sektora bankowego, zgodnego z już obowiązującymi i przyszłymi przepisami UE dotyczącymi usług finansowych i uzupełniającego te przepisy; mając na uwadze, że Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) powinien odgrywać kluczową rolę w opracowywaniu odpowiednich standardów technicznych, aby zapewnić w całej Unii ich spójne stosowanie i egzekwowanie przez właściwe organy, w tym Europejski Bank Centralny (EBC);
- X. mając na uwadze, że wewnątrz sektorów bankowych w państwach członkowskich stabilne i korzystne dla finansowania gospodarki realnej okazały się zdecentralizowane instytucje, zorientowane na działalność lokalną i regionalną;
- Y. mając na uwadze, że banki powinny mieć wyższy poziom kapitału o lepszej jakości oraz dysponować lepszymi zabezpieczeniami przed utratą płynności oraz finansowaniem o dłuższym terminie;
- Z. mając na uwadze, że prowadzenie podziału banku po jego upadłości nie jest ani możliwe, ani pożądane, potrzebny jest skuteczny system prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, aby zapewnić władzom rzetelny zestaw narzędzi, w tym bank pomostowy, umożliwiający im podejmowanie dostatecznie wcześnie i szybko interwencji wobec banku mającego problemy finansowe lub będącego na progu upadłości, aby mógł on w dalszym ciągu pełnić swoje podstawowe funkcje finansowe i ekonomiczne, przy jednoczesnym jak największym ograniczeniu wpływu na stabilność finansową i zapewnieniem poniesienia odpowiednich strat przez akcjonariuszy i wierzycieli, którzy ponosili ryzyko inwestycji w przedmiotową instytucję, a nie przez podatników lub deponentów; mając na uwadze, że takie plany prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie są niezbędne w odniesieniu do innych rodzajów spółek prywatnych, w związku z czym należy zwrócić uwagę na szczególny problem związany z rynkiem usług finansowych; mając na uwadze, że gdyby rynek funkcjonował prawidłowo, instytucje finansowe zostałyby dopuszczone do upadłości bez konieczności wdrażania planu prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, co oznacza, że przyczyna problemu tkwi w strukturze instytucji finansowych i wzajemnych powiązaniach między nimi;
- AA. mając na uwadze, że organy nadzoru i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji muszą posiadać niezbędne kompetencje umożliwiające im efektywne usuwanie przeszkód w przeprowadzeniu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych; mając także na uwadze, że na same banki należy nałożyć obowiązek udowodnienia, że są w stanie przeprowadzić restrukturyzację i uporządkowaną likwidację; mając na uwadze, że wprowadzenie obowiązku tworzenia planów działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stanowi jeden ze sposobów wpływania na

strukturę banków, zmniejszenie stopnia złożoności instytucji, ograniczenia lub likwidacji niektórych sektorów działalności i produktów;

- AB. mając na uwadze, że w związku z wygaśnięciem dorozumianej gwarancji, jaką cieszą się liczne banki, jednym z najważniejszych narzędzi systemu prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji proponowanego przez Komisję jest uprawnienie władz do podejmowania wczesnej interwencji, na długo przed utratą rentowności przez bank, polegającej na zażądaniu zmiany strategii biznesowych, wielkości lub profilu ryzyka w taki sposób, aby możliwe było przeprowadzenie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji bez konieczności sięgania po nadzwyczajne wsparcie w postaci środków publicznych;
- AC. mając na uwadze, że nie należy już nigdy dopuścić do tego, by banki były tak duże, aby ich upadek pociągał za sobą ryzyko systemowe dla całej gospodarki, co nakłada na rządy i podatników obowiązek ich ratowania, by w ten sposób rozwiązać problem „zbyt duży, by upaść”;
- AD. mając na uwadze, że w żadnym z państw członkowskich banki nie mogą rozrastać się do tego stopnia, by stały się zagrożeniem systemowym dla państwa narodowego oraz by za szkody przez nie spowodowane musieli płacić podatnicy;
- AE. mając na uwadze, że unijny sektor bankowy nadal wykazuje wysoki poziom koncentracji: czternaście europejskich grup bankowych jest instytucjami finansowymi o globalnym znaczeniu systemowym, a piętnaście banków europejskich – właścicielami 43% rynku (pod względem wielkości aktywów) i reprezentuje 150% PKB UE–27, osiągając w poszczególnych państwach członkowskich jeszcze wyższe wskaźniki; mając na uwadze, że wskaźnik wielkości sektora bankowego do PKB uległ od 2000 r. potrojeniu; mając na uwadze, że wskaźnik wielkości sektora bankowego w stosunku do PKB w Luksemburgu, Irlandii, na Cyprze, na Malcie i w Wielkiej Brytanii wzrósł czterokrotnie; mając na uwadze, że w europejskim sektorze bankowym występuje olbrzymi stopień zróżnicowania pod względem wielkości i modeli biznesowych;
- AF. mając na uwadze, że nie istnieją żadne dowody z przeszłości, które wskazywałyby na to, że rozdzielenie mogłoby przyczynić się do uniknięcia kryzysu finansowego w przyszłości lub zmniejszyć ryzyko jego wystąpienia;
- AG. mając na uwadze, że obecnie państwo gwarantuje cały system finansowy i w sposób dorozumiany wspomaga go poprzez wspieranie płynności, zapewnienie systemów gwarantowania depozytów oraz programów nacjonalizacji; mając na uwadze, że państwo powinno gwarantować wyłącznie podstawowe usługi zapewniające płynne funkcjonowanie gospodarki realnej, na przykład systemy płatności oraz kredyty w rachunku bieżącym; mając na uwadze, że reforma strukturalna polega po prostu na tym, że państwo zapewnia jedynie podstawowe usługi, a usługi inne niż podstawowe są wyceniane przez rynek;
- AH. mając na uwadze, że rynki kapitałowe muszą być zdolne do zaspokajania potrzeb finansowych Europy w okresie znacznych ograniczeń w udzielaniu kredytów przez banki; mając na uwadze, że należy zwiększyć w Europie dostępność alternatywnych źródeł finansowania, w szczególności poprzez rozwój alternatyw dla rynku kapitałowego, aby obniżyć stopień zależności od finansowania przez banki, jak stwierdzono w zielonej księdze Komisji dotyczącej długoterminowego finansowania gospodarki europejskiej;

AI. mając na uwadze, że w większości państw członkowskich finansowanie gospodarki realnej przez banki kształtuje się na o wiele wyższym poziomie niż w Wielkiej Brytanii czy Stanach Zjednoczonych;

AJ. mając na uwadze, że wzmocniona konkurencja w europejskim sektorze bankowym jest wysoce pożądana; mając na uwadze, że łączna liczba przepisów ustawodawczych i wykonawczych dotyczących banków, chociaż z wielu przyczyn uzasadniona, stwarza ryzyko powstania barier w dostępie do rynku, przez co ułatwia utrwalenie dominującej pozycji obecnych grup banków;

AK. mając na uwadze, że unijny sektor bankowy stoi w obliczu głębokich zmian strukturalnych wynikających ze zmieniającej się sytuacji rynkowej oraz z szeroko zakrojonych reform regulacyjnych, jak choćby realizacji pakietu Bazylea III;

AL. mając na uwadze, że w sprawozdaniu Niezależnej Komisji ds. Bankowości oraz w reformach Vickersa w Wielkiej Brytanii wielokrotnie stwierdzono, że zalecenia Niezależnej Komisji ds. Bankowości kształtują strategię polityczną banków w Wielkiej Brytanii;

1. przyjmuje z zadowoleniem sporządzoną przez grupę ekspertów wysokiego szczebla analizę i zalecenia dotyczące reformy sektora bankowego i uznaje je za rzetelny wkład w rozpoczęcie reformy;
2. z zadowoleniem przyjmuje przeprowadzone przez Komisję dnia 16 maja 2013 r. konsultacje w sprawie reformy strukturalnej sektora bankowego w UE;
3. uważa, że krajowe inicjatywy w zakresie reform strukturalnych wymagają ram unijnych, aby ochronić jednolity rynek UE i zapobiec jego fragmentacji, przy jednoczesnym poszanowaniu różnorodności krajowych modeli bankowości;
4. uważa, że obecne reformy unijnego sektora bankowego (w tym dyrektywa i rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych, dyrektywa w sprawie działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jednolity mechanizm nadzorczy, dyrektywa w sprawie systemów gwarantowania depozytów, dyrektywa i rozporządzenie w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz inicjatywy dotyczące równoległego systemu bankowego) mają kluczowe znaczenie; wyraża zadowolenie z faktu, że Komisja zamierza przedstawić wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie reformy strukturalnej sektora bankowego UE, aby uregulować kwestie związane z istnieniem banków „zbyt dużych, żeby upaść”; podkreśla również, że przepisy te muszą uzupełniać wspomniane wyżej reformy;
5. nalega, by w prowadzonej przez Komisję ocenie skutków uwzględnić ocenę propozycji reform strukturalnych grupy ekspertów wysokiego szczebla, a także reform Volkera i Vickersa oraz propozycji francuskiej i niemieckiej, aby wskazać koszty tak dla finansów publicznych, jak i stabilności finansowej, związane z upadłością jednego z banków mających siedzibę w UE podczas obecnego kryzysu, jak również potencjalne koszty dla sektora bankowego UE oraz możliwy dodatni i ujemny wpływ na gospodarkę realną, a także by zawrzeć w tej ocenie informacje o charakterze obecnego unijnego modelu bankowości uniwersalnej, w tym informację dotyczącą wielkości i bilansów związanych z działalnością detaliczną i inwestycyjną odnośnych banków uniwersalnych prowadzących działalność w UE, jak również możliwych dorozumianych gwarancji udzielanych bankom przez państwa członkowskie; domaga się, by Komisja w miarę możliwości uzupełniła tę ocenę analizą ilościową, przy uwzględnieniu różnorodności krajowych systemów

bankowych;

6. przypomina Komisji o ostrzeżeniu udzielonym przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego i Europejski Bank Centralny, iż innowacje finansowe mogą osłabić cele reform strukturalnych, oraz nalega, by reformy strukturalne poddawano przeglądowi okresowemu¹;
7. nawołuje Komisję do przedstawienia wniosku ustawodawczego dotyczącego rozporządzenia w sprawie równoległego systemu bankowego, który to wniosek uwzględni zasady stosowane przy obecnej reformie struktury sektora bankowego;
8. uważa, że celem wszelkiej reformy systemu bankowego musi być zapewnienie bezpiecznego, stabilnego, skutecznego i wydajnego systemu bankowego, funkcjonującego w ramach konkurencyjnej gospodarki rynkowej oraz spełniającego potrzeby gospodarki realnej, klientów i konsumentów w ramach cyklu gospodarczego; uważa, że reforma strukturalna musi pobudzać wzrost gospodarczy poprzez wsparcie udostępniania kredytów w gospodarce, zwłaszcza MŚP i przedsiębiorstwom rozpoczynającym działalność, zapewnienie większej odporności na potencjalne kryzysy finansowe, przywrócenie wiarygodności i zaufania do banków oraz likwidację zagrożenia dla finansów publicznych oraz zmianę kultury bankowej;

A. Zasady reformy strukturalnej

9. uważa, że reforma strukturalna powinna opierać się na następujących zasadach:
 - należy zmniejszyć nadmierne ryzyko, zapewnić konkurencję, ograniczyć złożoność i wzajemne powiązania poprzez wprowadzenie odrębnej obsługi podstawowych działań, w tym kredytów, płatności, depozytów i innej działalności skierowanej do klientów oraz innych niż podstawowe działań związanych z ryzykiem;
 - należy poprawić ład korporacyjny i dostarczyć bankom zachęt do tworzenia przejrzystych struktur organizacyjnych, zwiększyć odpowiedzialność oraz zapewnić odpowiedzialny i zrównoważony system wynagradzania;
 - należy umożliwić skuteczną restrukturyzację i uporządkowaną likwidację poprzez zadbanie o to, by w sytuacji, gdy banki tracą wiarygodność, miały możliwość ogłoszenia upadłości lub by zostały zlikwidowane w uporządkowany sposób, tak by nie wystąpiła potrzeba ich ratowania przez podatników;
 - należy zapewnić świadczenie podstawowych usług w zakresie kredytów, depozytów i płatności w taki sposób, by problemy operacyjne, straty finansowe, niedobory środków lub utrata reputacji spowodowane likwidacją lub niewypłacalnością nie miały na nie wpływu;
 - należy przestrzegać zasad gospodarki rynkowej, takich jak zasada, że związana z ryzykiem działalność transakcyjna i inwestycyjna nie korzysta z dorozumianych gwarancji lub dotacji, nie można w tym przypadku wykorzystywać zabezpieczonych depozytów lub oczekiwać ratowania banku przez podatników oraz że to działalność

¹ <http://www.eba.europa.eu/cebs/media/Publications/Other%20Publications/Opinions/EBA-BS-2012-219--opinion-on-HLG-Liikanen-report--2-.pdf> oraz http://www.ecb.int/pub/pdf/other/120128_eurosystem_contributionen.pdf

- transakcyjna i inwestycyjna, a nie kredyty i depozyty, wiążą się z ryzykiem i kosztami;
- dla wszystkich rodzajów działalności bankowej musi być dostępny odpowiedni kapitał, mechanizm dźwigni oraz musi być zapewniona płynność;
 - rozdzielone działy muszą mieć różne źródła finansowania, bez nienależnego lub zbędnego przesunięcia kapitału i płynności między tymi działaniami; zapewnienie odpowiednich przepisów dotyczących kapitału, mechanizmu dźwigni i płynności musi być dopasowane do modelu działalności, w tym należy przewidzieć odrębne bilanse oraz określić granice ekspozycji podstawowej działalności w zakresie kredytów i depozytów w związku z inną niż podstawowa działalnością transakcyjną i inwestycyjną, w grupie bankowej lub poza nią;
10. wzywa Komisję do wzięcia pod uwagę zgłoszonej przez EBC propozycji ustanowienia jasnych i możliwych do wyegzekwowania kryteriów rozdzielenia; podkreśla, że rozdzielenie to powinno ochronić jednolity rynek UE i zapobiec jego fragmentacji, przy jednoczesnym poszanowaniu różnorodności krajowych modeli bankowości¹;
11. podkreśla konieczność dokonania oceny ryzyka systemowego stwarzanego zarówno przez rozdzielone działy, jak i przez całą grupę, z pełnym uwzględnieniem ekspozycji pozabilansowych;
12. nawołuje Komisję i państwa członkowskie do upewnienia się, że dyrektywa w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest w pełni stosowana; wzywa Komisję, EUNB i państwa członkowskie do zapewnienia tego, by banki posiadały jasne i wiarygodne ramy zarządzania kryzysowego, które obejmują wystarczający kapitał z przeznaczeniem na kredyty, płatności i depozyty, zobowiązania podlegające umorzeniu oraz aktywa płynne, które w przypadku upadłości umożliwią im utrzymanie dostępu deponentów do środków finansowych, ochronę podstawowych usług – w szczególności związanych z kredytami, płatnościami i depozytami – przed ryzykiem nieuporządkowanej likwidacji oraz nadanie priorytetu terminowym wypłatom dla deponentów, a także uniknięcie negatywnych skutków dla stabilności finansowej;
13. wzywa Komisję, EUNB oraz właściwe organy do zapewnienia, zgodnie z ramami prawnymi dotyczącymi wymogów kapitałowych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, by między rozdzielonymi działaniami istniało odpowiednie rozróżnienie wymogów w zakresie kapitału, mechanizmu dźwigni oraz zobowiązań mogących podlegać umorzeniu lub konwersji, z naciskiem na wyższe wymogi kapitałowe wobec działań innych niż podstawowe związanych z wysokim ryzykiem;

B. Ład korporacyjny

14. wzywa Komisję do rozważenia propozycji określonych w sprawozdaniu grupy roboczej wysokiego szczebla w zakresie ładu korporacyjnego w ramach gruntownej oceny skutków potencjalnego rozdzielenia oraz rozwiązań alternatywnych, w tym: a) mechanizmów zarządzania i kontroli; b) zarządzania ryzykiem, c) systemów zachęt; d) ujawniania ryzyka oraz e) sankcji;
15. wzywa Komisję do wdrożenia propozycji i zaleceń określonych w rezolucji Parlamentu z

¹ http://www.ecb.int/pub/pdf/other/120128_eurosystem_contributionen.pdf

dnia 11 maja 2011 r. w sprawie ładu korporacyjnego w instytucjach finansowych¹;

16. uważa, że przyjęta w ostatnim czasie dyrektywa w sprawie nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi zawiera odpowiednie ramowe wymogi dotyczące zarządzania bankami, w tym odnoszące się do ich wykonawczych i niewykonawczych członków zarządu;
17. wzywa Komisję do uczestnictwa w procesie wypracowywania porozumienia nad wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie systemów gwarantowania depozytów oraz do zwiększenia poziomu ochrony konsumentów poprzez wprowadzenie zasady uprzywilejowania roszczeń deponentów;
18. wzywa Komisję do uwzględnienia postanowień stanowiących zobowiązanie, by wszyscy wykonawczy członkowie zarządu danego działu w banku ponosili odpowiedzialność jako wykonawczy członkowie zarządu tylko za ten dział;
19. zwraca się do Komisji o włączenie przepisów dotyczących zwiększenia osobistej odpowiedzialności członków zarządu; proponuje w tym kontekście, by Komisja przeanalizowała możliwości zachęty do powrotu do partnerskiego modelu kierowania przedsiębiorstwem, zwłaszcza w obszarze bankowości inwestycyjnej;
20. wzywa Komisję i EUNB do zapewnienia pełnego i wszechstronnego stosowania ram ustawodawczych dotyczących wymogów kapitałowych, a w szczególności przepisów dotyczących kompensacji i wynagradzania; wzywa EUNB i Komisję do przedłożenia Parlamentowi i Radzie rocznego sprawozdania dotyczącego wdrażania i wykonywania przez państwa członkowskie odpowiednich przepisów; wzywa Komisję do dalszego reformowania kultury kompensacyjnej i płacowej banków, poprzez nadanie priorytetu długoterminowym zachętom do stosowania zmiennego wynagrodzenia, przy dłuższych okresach odroczenia sięgających emerytury, a także do promowania przejrzystości przejawiającej się w udzielaniu wyjaśnień i przedstawianiu analiz dotyczących wewnętrznej rozpiętości wynagrodzeń, istotnych zmian i porównawczych odchyleń sektorowych, choć nie ograniczającej się do tych kwestii;
21. wzywa Komisję, EUNB i właściwe organy do dopilnowania, by w systemach wynagradzania nadawano priorytet korzystaniu z takich instrumentów, jak obligacje podlegające umorzeniu oraz akcje, a nie wynagrodzeniu pieniężnemu, prowizjom czy aktywom opartym na wartości, zgodnie z przepisami dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych;
22. wzywa Komisję, EUNB i właściwe organy do zapewnienia, by systemy kompensacji i wynagradzania na wszystkich szczeblach banku odzwierciedlały jego ogólne wyniki i koncentrowały się na wysokiej jakości obsługi klienta oraz długoterminowej stabilności finansowej, a nie na zyskach krótkoterminowych, zgodnie z przepisami ram ustawodawczych dotyczących wymogów kapitałowych;
23. wzywa Komisję do zagwarantowania skutecznych, odstrasżających i proporcjonalnych systemów sankcji wobec osób fizycznych i prawnych, a także ujawniania wysokości sankcji i informacji o osobach naruszających prawo;

¹ Dz.U. C 377 E z 7.12.2012, s. 7.

24. domaga się, by Komisja przedstawiła właściwym organom przepisy, a także jednolity mechanizm nadzorczy – tam, gdzie ma on zastosowanie – aby zapewnić zgodność z zasadami reformy strukturalnej;
25. zwraca się do Komisji o zaproponowanie, by właściwym organom nadzoru, w tym jednolitemu mechanizmowi nadzorczemu, przyznano odpowiednie zasoby i uprawnienia;
26. wzywa Komisję do zbadania czy standardy rachunkowości stosowane przez instytucje finansowe umożliwiają prawdziwe i rzetelne przedstawienie kondycji finansowej banków; podkreśla, że sprawozdania finansowe stanowią dla inwestorów główne źródło informacji pozwalające na stwierdzenie, czy dane przedsiębiorstwo jest zdolne do kontynuowania działalności; zauważa, że biegli rewidenci mogą zatwierdzić sprawozdanie finansowe tylko wówczas gdy jest ono prawdziwe, rzetelne i niezależne od standardów finansowych stosowanych przez jednostki sporządzające sprawozdanie; jest przekonany, że w przypadku gdy biegli rewidenci będą mieli wątpliwości co do tego, czy dane przedsiębiorstwo jest zdolne do kontynuowania działalności, powinni oni odmówić zatwierdzenia sprawozdania finansowego, nawet jeżeli zostało sporządzone zgodnie ze standardami rachunkowości; zaznacza, że powinno to jednak stanowić siłę napędową lepszego zarządzania danym przedsiębiorstwem; wskazuje, że Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej nie zawsze odzwierciedlają w sposób prawdziwy i rzetelny stan ksiąg rachunkowych, co potwierdzają liczne przypadki upadłości banków, których sprawozdania finansowe zostały zatwierdzone przez biegłych rewidentów;

C. Wzmocnienie uczciwej i trwałej konkurencji

27. podkreśla, że skuteczna, uczciwa i zrównoważona konkurencja jest niezbędna dla utrzymania dobrze funkcjonującego i wydajnego sektora bankowego, pozwalającego finansować gospodarkę realną poprzez zapewnienie powszechnego dostępu do usług bankowych i zmniejszanie ich kosztów; podkreśla w tym kontekście, że zasady nadzoru, wraz z innymi przepisami, powinny uwzględniać profil ryzyka, zasięg regionalny i model biznesowy konkretnych instytucji;
28. wzywa Komisję i państwa członkowskie do współpracy na rzecz promowania większej dywersyfikacji unijnego sektora bankowego poprzez wspieranie i ułatwianie bankowości lepiej zorientowanej na klienta, na przykład za pomocą modeli spółdzielni, towarzystw budowlanych, mechanizmów pożyczek wzajemnych, finansowania społecznościowego oraz banków oszczędnościowych, przy zagwarantowaniu przejrzystego ujawnienia różnych poziomów ryzyka, na które narażony jest konsument;
29. zwraca uwagę, że dla zwiększenia konkurencyjności i stabilności europejskiego systemu bankowego kluczowe jest skuteczne rozwiązanie kwestii podmiotów o znaczeniu systemowym (np. banki „zbyt duże, żeby upaść”), których problemy doprowadziły do eskalacji negatywnych skutków kryzysu finansowego, a należy tego dokonać poprzez racjonalizację rozmiarów działalności grup bankowych oraz zmniejszanie wzajemnych zależności w ramach grupy;
30. wzywa Komisję do zidentyfikowania sposobów umożliwiających rozpowszechnianie i promowanie w ramach inicjatyw ustawodawczych idei „bankowości relacyjnej” i „bankowości opartej na wiedzy”; ich celem byłoby uniknięcie podejścia tzw. „odhaczania” oraz skupienie się na promowaniu szkoleń zawodowych i etycznych wśród podmiotów pośredniczących i udzielających kredytów przedsiębiorstwom;

31. wzywa państwa członkowskie, Komisję i właściwe organy do uznania za wyraźny cel wspierania i zapewnienia skutecznej konkurencji oraz dążenia do większej różnorodności i ukierunkowania działań na potrzeby klienta w sektorze bankowym UE;
32. zwraca się do Komisji o przedstawienie środków umożliwiających przenoszenie konta bankowego oraz promujących dostępne witryny internetowe umożliwiające konsumentom porównywanie zarówno cen oferowanych przez banki, jak i ich siły finansowej, zwiększając tym samym poziom zdyscyplinowania dzięki świadomemu przenoszeniu się konsumentów między bankami, a także oraz środków pomagających zwiększyć wybór oferowany klientom w sektorze bankowym poprzez ograniczenie barier wejścia i wyjścia oraz stosowanie proporcjonalnych przepisów wobec nowych podmiotów wchodzących na rynek;
33. wzywa Komisję do zaproponowania niezbędnej reformy strukturalnej, nakreślonej w niniejszym sprawozdaniu, która – utrzymując integralność rynku wewnętrznego – zapewniłaby jednocześnie poszanowanie różnorodności krajowych systemów bankowych oraz zagwarantowałaby silną rolę EUNB w zapewnieniu prawidłowego jej stosowania na obszarze całej Unii;
 - o
 - o
 - o
34. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.